

Týden, 23.8.2010, SROVNÁNÍ S AUSTRÁLIÍ

Jiří Neužil

Věda: naděje v časech škrtů, TÝDEN č. 31/10 Pracuji v **Biotechnologickém ústavu AV ČR** v Praze a také na Griffith University v Austrálii, pročez mohu kvalifikovaně porovnat systémy obou zemí. Není sporu, že výsledky výzkumu je třeba hodnotit. A to tak, že se především dostane vysoké ohodnocení velmi kvalitním publikacím v renomovaných časopisech, nikoli prototypům, průmyslovým vzorům atd. Nobelova cena, udělovaná za průlomové objevy, nemá nic společného s jejich komercializací. Ve snaze zvýšit podporu výzkumu a vývoje se minulá česká vláda dopustila přehmatů, které budou pokračovat nadále, pokud nedojde ke změně. Jedná se především o ustanovení **Technologické agentury** České republiky (TAČR). V rámci TAČR se mají (od letošního roku) rozdělovat miliardy na aplikovaný výzkum. Přitom zde odečte do soukromého sektoru větší díl prostředků. Obdobně je tomu v rámci grantového systému TIP Ministerstva průmyslu a obchodu ČR. V plánu je navyšování těchto prostředků navzdory finanční krizi, přičemž zdrojů na základní výzkum má spíše ubývat. Je jednoznačné, že jak TAČR, tak i TIP jsou a priori programy, sloužící k převodu státních financí do soukromého sektoru. V Austrálii systém aplikovaného výzkumu funguje také, ale firmy, které se ho zúčastní, musí do projektů dát vlastní zdroje, přičemž od státu nedostanou žádnou podporu. Motivací je jim podíl na zisku z komercializace a možnost vykázat investice do výzkumu jako daňově odečitatelnou položku. Je tedy třeba systém v ČR zcela přepracovat tak, aby neumožňoval odtékání miliardových prostředků do soukromých rukou, kde jejich využití je sporné. Domnívám se, že pan ministr Kalousek, jehož prioritním zájmem je zamezit mrhání státními financemi, tomuto jistě porozumí.